

A bírálóbizottság értékelése

Kónya István MTA doktori értekezése nemzetközi kontextusban mutatja be a magyar gazdaság növekedésének több lényeges kérdését, szervesen összekapcsolva a statisztikai adatokat a növekedésméleti modellekkel. Az 1998–2014 közti időszak elemzésének elsődleges viszonyítási pontjául a többi visegrádi ország szolgál, de nem marad adós az értekezés a Franciaországgal, Németországgal, Nagy Britanniával, illetve Ausztriával történő egybevetéssel sem.

A korszerű elméletek számszerűsítésével, a GDP növekedési tényezőinek dekomponálása és a relatív fejlettség komponenseinek beazonosítása segítségével a szerző a magyar gazdaság növekedési teljesítményének mély elemzését adja. Olyan fontos kérdésekre keres választ a növekedésméletre támaszkodva, hogy a magyar gazdaság növekedése és relatív fejlettsége mennyiben tekinthető átmenetinek illetve tartósnak, behatóan elemzi a magyar gazdaságot érő exogén sokkok hatásait. Részletesen foglalkozik a 2008–2009-es globális gazdasági válság hatásaival.

A jelölt doktori értekezése jól felépített, konzisztens és koherens munka, bizonysgot tesz a nemzetközi szakirodalom és módszertan elmélyült ismeretéről és színvonalas alkalmazásáról. A modellek számszerűsítésére felhasznált adatok és az alkalmazott módszertan kiválasztása, a levonható következtetések megfogalmazása korrekt és példamutató azzal együtt, hogy az alkalmazott módszerek korlátot is képeznek a gazdasági elemzések és gazdaságpolitikai ajánlások vonatkozásában. Az értekezés fontosabb újszerű eredményei közül a következőket kell kiemelni:

- Módszertani szempontból jelentős újdonság Chari, Kehoe és McGrattan (2007) modelljének alkalmazása a vizsgált országok nyers statisztikai idősoraira, ami lehetővé teszi a munkapiaci, tőkepiaci és hitelezési ékek egyes országok közti összehasonlítását. Ezáltal megbecsülhető a nyolc vizsgált ország munka- és tőkepiacának hatékonysága.

- A relatív fejlettség strukturális tényezőinek, a termelékenység kulcsszerepének azonosítása
- A tényezőpiacok hatékonysága, a részpiaci rések és torzítások megszüntetésétől remélhető növekedési előny számszerűsítése

- A visegrádi országok növekedési tényező szintjének nemzetközi összehasonlításban történő feltárása

- A sokkok elemzése révén rámutat, hogy az egyes országok között mutatkozó növekedési különbségek fő okaként a termelékenységben mutatkozó különbségek tekinthetők, s nem a megtakarítási hányadban, illetve a népesség növekedési ütemében mutatkozó eltérések. Továbbá a termelékenységi sokkok elsősorban a GDP növekedésének szintjére, a kamatsokkok (a nemzetközi pénzügyi környezet) pedig a növekedés szerkezetére voltak hatással.

- Elemzései arra utalnak, hogy a magyar gazdaságot jellemző jelentős devizaadósság következtében a globális pénzügyi válság időszakában sem a teljes árfolyamrögzítés, sem a forint erőteljesebb gyengítése nem vezetett volna egyértelműen jobb eredményhez, mint a ténylegesen megfigyelt, óvatos leértékelés politika.

A korszerű módszertan és a kiterjedt nemzetközi összehasonlítás révén dolgozatában a jelölt jól megalapozott saját eredményeket és releváns következtetéseket fogalmazott meg. Mindezzel meggyőzően bizonyította szakmai felkészültségét és kutatói képességeit.